

An abstract painting featuring a large, vibrant orange and yellow circular shape, resembling a sun or moon, dominating the center. This shape is surrounded by swirling colors of blue, green, and white, suggesting water or a sky. A thin, white, branch-like structure with green, feathery leaves extends from the left side towards the center. The background is dark, with vertical streaks of red and brown. The overall style is expressive and painterly.

Nina Reunanen

Toivot. On.

Nina Reunanen

Toivot. On.

Toivot. On.

Nina Reunanen

© 2024 Nina Reunanen

Kansi: Aava Määttä

Kustantaja: BoD - Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD - Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-7220-1

Rita

Punasävyiset talot näyttivät mokkapintaisilta. Pehmeiltä leivoksilta, joissa maistuivat lämpimien puutarhojen kypsän raskaat ja raukeat marjat. Hänellä ei tulisi koskaan olemaan varaa muuttaa suussa sulaviin ja terveellisiin moussekerrostaloihin, mutta jonakin yönä hän vielä salaa lusikoisi niiden kyljistä suupaloja.

Viime talvi oli ollut liian kylmä, linnut olivat pudonneet oksilta suurin suolatikkujaloin kuolemaan. *Kops* vain, ja ehkä vielä *nam*. Kevät oli tullut hitaasti, tuulettimen hihna vinkuen. Ahneus oli jo aikoja sitten käyttänyt pikavuorot loppuun. Siksi bussi oli joutunut kiertämään kaikki pikkukylätkin. Ambulanssia kiireesti tarvitseva antoi lumen kasaantua ylleen odotellessaan pihallaan Kela-taksia. Valkoinen ruumisauto ehti aina ensin, eikä yksikään ohittava hidastanut tai nyökännyt kunnioittavasti. Lopulta koivun lehdet olivat joutuneet kiireessä, yhdessä yössä, lähes väkivalloin vaihtamaan lajiaan hiirestä räksyttäväksi sekarotuiseksi koiraksi. Lehdissä säilyi vielä pitkään muisto tahmasta, vaikusta. Kesästä oli lopulta tullut turhan kuuma, mikä kävi kalliiksi, sillä mitä pienemmät vaattees, sitä enemmän ne maksoivat, ja tämä alkava syksy, tämä oli yhtä sateen ja tuulen yhteisparahdusta, mikä oli turhaa, sillä kukaan ei osannut enää kuunnella luontoa, ja suurin osa huutokaupoista oli joka tapauksessa siirtynyt nettiin.

Hän antoi sateen laskeutua päälleen koko pituudeltaan, ja se oli pitkä kuin liian varhain saapunut suru. Paljon päärmäämätöntä reunaa jäi roikkumaan. Rispaantuneita naruja, joista punoa köysi. Joko pakoon tai murhaan tai molempiin.

Kaikkialla ympärillä kulki ihmisiä, jotka tiesivät, milloin oli oikea aika viedä koira viimeiselle piikille. He sanoivat, ettei kultaista juhlahametta saanut ommella, jos ei ollut ensin leikannut huolellisesti kaavoja. Heillä oli kaikelle oikea pituus, jota he kutsuivat määrämiseksi, oikea aika, jota he kutsuivat joko viimeiseksi käyttöpäiväksi, kesälomaksi tai eläkkeeksi, ja oikeat tavat, joita he enää harvoin kutsuivat käytöstavoiksi. Käytänteet olivat moderneja Olleja, sähköaitoja, jotka estivät tuotantoeläinten karkaamisen laidunten ulkopuolelle. Näiden tapakouluttajien mukaan aidassa kulkeva aine oli järkeä, joka vain tuntui sähköiskuilta. He jakoivat auliisti aitoja apujaan, jotka olivat oikeastaan vain lehtisiä, pelkkiä mainoksia, joihin ei mahtunut käärimään edes kahta laihaksi savustettua ahventa.

Riekaleinen pala ukkospilveä oli pudonnut jalkakäytävälle. Se näytti ihan pölyyntyneeltä naudan verkkopötsiltä. Hän oli selvästi ainoa, joka huomasi sen. Kaikki muut vain kävelivät räsyn päältä ikään kuin se olisi ollut kynnysmatto Tervetuloa-toivotuksella. Kulkijat jättivät siihen kiireiset jälkensä, joista näki, että he tiesivät, mistä mihin olivat matkalla. Ihminen, joka asui kadulla, ei kiirehtinyt. Hän kulutti aikaa. Joinakin aamuina katuaikuisten taskut olivat niin täynnä tulisia haavoja, että kirkonmiesten puheet helvetin lieskoista tuntuivat lohdutuksilta.

Hän huomasi, että tässä hänen yhä kävellessään sade ehti vaihtua toiseksi. Syksy laskeutui talveksi, joka taas vuorostaan synnytti jälkeisensä, valutti ne räystästä mustaan muovisuppiloon, ja se *tip tip tip* oli kuin vuosikellon säännöllinen nakutus tyhjäksi eletyssä huoneessa. Joskus pahaenteinen, yleensä vain järjetön. Turha.

Aikakin tuntui etsivän omaa loppuaan. Ehkä se oli kyllästynyt mielettömään toistoon. Tai, merkityksettömään olemassaoloon. Siihen, ettei edes käsillä oleva hetki onnistunut olemaan nyt ja tässä.

Kevätsade oli hienotunteinen koskettelussaan. Se kuului valistuneisiin vihreisiin, ja tiesi liikkuvansa harmaalla alueella, sillä ihmisiä ei saanut koskea enää ilman kirjallista lupaa.

Ravintolan seinällä näytti olevan naudan ruhonosia esittelevä juliste. Hänen oli vaikea kuvitella sen lisäävän ruokahalua. Konkretia ei välttämättä maustanut lihaa parhaalla tavalla. Sisustusliikkeen ikkunassa oleva yli puolen XL-kokoisen aikuisen veroinen herneenpalko oli täytetty viherkasveilla ja rottinkipalloilla. Palon ulkopuolelle valuneilla vaaleanvihreillä herneillä istui vanhanaikaisia nukkeja. Sellaisia valkoisiksi puuteroituja ja samettipukuisia kutsuttiin varmaan sisustusnukeiksi. Tai, yleisemmin painajaisiksi. Pesulasta häntä tuijotti lihava mies, jonka ulostyöntyvään napaan oli tarttunut kaikennäköistä nukkaa ja hyhmää. Miehen katse pyöreiden silmälasien takana oli hyväntahtoinen, mutta kyseessä olikin

mallinukke, jossa ei ollut yhden ainutta perinteisen mallin klisettä.

Rita ei yleensä poikennut liikkeisiin, sillä hän ei ollut mitään sellaista vailla, jonka olisi voinut kaupasta itselleen hankkia. Hän ei uskonut lifestylemyymälöihin, joissa myytiin kokonaista elämäntapaa köntässä tai saattoi sitä varmaan ostaa siivuinakin. Niiden liikkeiden kirjoissa olivat jo kirjanmerkit oikeissa kohdissa. Vaaterekissä valmiita asukokonaisuuksia pelkkään juhlaan, sillä elämä oli niin kuin seinällä olevat neonvalot julistivat. JUST FOR FUN. Suurissa tiloissa oli usein tyyliä niin paljon, että se tuntui onnistuneesti peittävän alleen kaiken elämän. Vaikka monessakin paikassa oli mattoa, ei se vielä tarkoittanut, etteikö sitäkin olisi kiillotettu liikaa.

Ovessa luki vain Rita, eikä lainkaan sukunimeä. Rita astui hankalasti sisään pieneen eteiseensä. Ei ollut ketään, joka olisi töninyt tai tunkenut, silti tuntui kuin oviaukko olisi ollut täynnä väkeä. Kotona tuoksuivat leivonnaiset. Illemmalla oluen humalaiset ja hedelmäiset sävyt laskisivat alleen, ja peittäisivät vanilja-aromin, joka sekin saattoi olla peräisin majavan perseestä. Se, ettei tiennyt totuutta, oli usein parhaaksemme. Samalla tavoin siunaukseksi voitiin laskea se, ettei koskaan etukäteen saattanut aavistaa, paljonko tulisi sattumaan.

Hänen asumisjärjestelynsä herättivät aina ihmetystä niiden harvojen joukossa, jotka niistä jotain tiesivät. Ihmiset eivät kysyneet päissään yhdistämään häntä kotiinsa. Mutta, miksi? Miksi sinä haluat asua sellaisessa talossa? Se oli yleisin

kummeksunta, eikä hän lähtenyt vastaamaan, kohautti vain jotain osaa itsessään. Jotkut vielä toistivat kysymyksen monta kertaa. Yrittivät kai sillä tapaa periä itselleen kuuluvaksi kuvittelemaansa. Miksi? Se oli muutenkin ihan järjetön vaatimus.

Hän asui vanhassa, sekä kaksivärisessä että -kerroksisessa, puutalossa. Yläkerta ei ollut asumiskäytössä, ja reitit sinne oli huolella tilkitty. Roosa ja turkoosi vain kuulostivat huonolta väriyhdistelmältä. Oikeasti ne täydensivät toisiaan. Sinne, missä roosalta loppuivat voimat, saapui turkoosi vuodattamaan luottamusta. Musta mansardikatto oli talon komea kirsikka, sillä olihan niitäkin niin tummia punassaan, että ne näyttivät jo mustilta.

Hänen lisäksi tässä talossa ei asunut muita, vaikka kävijöitä oli sitäkin enemmän. Seinän takana oleva ravintola oli päivisin kahvila ja noin seitsemän aikaan illalla se alkoi muuttua baariksi. Keskiyön aikaan lumous raukesi, paitsi perjantaisin ja lauantaisin, jolloin taikaa kesti kahteen yöllä. Sunnuntaisin kaikki sairastivat pois *crapulaa*, kuten latinaa ihan huvikseen vain lukeneet hienosti sanoisivat.

RaBa oli olkapäänsä laskenut rentoutunut kortteliravintola. Omenapiirakka vaniljakastikkeella 5,20€ tehtiin entisen parhaan ystävän porilaisen mummon reseptillä. Rita oli kuullut, ettei entinen paras ollut tästä ihan pitänyt. Kukaan ei ollut kiinnostunut porilaisen mummon mielipiteestä, muttei se johtunut siitä, että hän oli kuollut. Vakiohanojen lisäksi tarjolla

oli hanoja joka lähtöön. Kylmäkaapissa oli sopiva valikoima pienpanimoiden parhaita panoja. Monet asiakkaista kutsuivatkin itseään olutharrastajiksi tai kulttuurin janoisiksi, osa ihan vaan juopoiksi.

Uunituore kevät oli jo levittänyt terassikalusteet jalkakäytävän sisäsyryjään. Puiset tuolit ja pöydät olivat ihan kiinni talon seinässä. Kalusteet olivat käytössä muuttuneet taideteoksiksi niissä aikaansa viettävien ihmisten tapaan. Niihin oli piirretty, kaiverrettu ja muovailtu ITE-taidetta, itse tehdyn elämän merkkejä. Osa teoksista oli hyvinkin henkilökohtaisia, ja juuri siksi hyvin universaaleja.

Kello oli viisi, ja saman verran miehiä oli ripoteltu tuoleille. Sinne tänne, kunhan vain mahdollisimman kauas toisistaan, ainakin vielä tässä vaiheessa. Puhuttavan määrä näet kasvoi aina samassa suhteessa juomisen määrän kanssa.

Hän oli maanviljelijäsuvusta. Ei mikään vesa, joka nousi alkurungon rinnalle, vaan kaikesta siitä menneestä täysin erillinen kasvusto. Jostain syystä hän yhä kuitenkin vertasi ihmisiä viljoihin. Jotkut olivat aina vähän alavireisiä ja vajaalla käynnillä kauran tapaan. Toiset suojelivat itseään kuin ohra. Eivät paljastaneet oikeaa nimeään edes kidutuksen uhalla. Ruistyyppin ihmiset olivat vaatimattomia ja vakaita. Suurimman osan leipälajina oli kuitenkin olla vehnää, sellaista pehmeää, johon jäi jälki, kun sormella painoi. Valkoinen vehnä oli terveydelle haitallista. Ihmisetkin usein olivat.

Tänään terassilla istui hyvin tasalaatuinen joukko. Ohran juojat tiesivät alitajuisesti tarvitsevansa ohra-annoksensa vapautuakseen hetkeksi oman ohransa rakentamasta ahtaasta kuhilaasta. *Similia Similibus Curentur*, kuten kaikki latinaa ihan muuten vain lukeneet hienosti sanoisivat.

Hän oli kerran kurkistanut sisälle ravintolaan, eikä kukaan ollut huudellut hänen peräänsä. Tätä hän oli pohtinut pitkään. Kiusallisen pitkään, sillä tuollaiset asiat eivät kiinnostaneet häntä. Hän oli, mikä oli. Mikä hän oli, ei ollut kaikille ihan selvää, ei varsinkaan hänelle itselleen. Toki hän osasi kymmenellä sanalla nopeasti ikään kuin luonnostella itsensä. Tai, oli joskus osannut. Silloin, kun heikkoliimaiset etiketit olivat vielä pysyneet kiinni hänessä.

Hän oli kolme vuotta sitten seissyt ringissä jollain käsittämättömällä syyllistämiskurssilla muiden heikosti työllistettävien linnunpoikien kanssa, ja vuorotellen he olivat ruokkineet toisiaan itsellään. Sanoilla, jotka liittivät itseensä. Hänen nokkaansa oli tuputettu valmiiksi pureskeltua mössöä. Iloista, avointa, rehellistä ja huumorintajuista. Kukaan ei kuitenkaan ollut nauranut, kun hän oli oksentanut sairaan kilttiä ja kauhean ystävällistä koko saavillisen toisten aukinaiisiin nokkiin.

Siitäkin hän oli jo tovin pyrkinyt etääntymään. Sairaana kiltti oli pelkkä myrkyttäjä, joka ensin tuhnautteli ympärilleen viatonta alakaasua. Pyöritteli sitä hetken lanteillaan kuin hulavannetta. Sellainen vain kikatutti, joskus vähän nolotti. Vähitellen

myrkky kuitenkin levisi kunnolla sairaan kiltin verenkiertoon, ihan koko varteen, ja siitä väistämättä suureen maailmankehoon. Hänellä oli epäilyksensä, että sairaan kiltistä oli saastuttamaan koko universumi, muttei täyttä ymmärrystä siitä, missä meni raja sairaan ja terveen välillä.

Lopulta kaikista tuli luovuttajia. Se oli väistämätöntä. Mutta se, näkivätkö muutkin pelkät ääriviivansa, joista saattoi ylimalkaisesti todeta, joku on kuollut tähän, jäi usein epäselväksi.

Ritalla oli käytössään kaksi huonetta. Keittiö oli liimattu kiinni toisen huoneen seinään. Tai, paljon luultavimmin, seinä oli liimattu kiinni kaapistoon. Kylpyhuone muuntui vuokraesitteessä toimivaksi tilaihmeeksi, todellisessa elämässä se oli nurkkaus, johon mahtui pytty, suihku ja pesukone, muttei enää ihmistä. Hänen piti ensin nousta pyykkikoneen päälle, liukua sitten pytyn ylitse suihkunurkkaan, jonka oven sai melkein vedettyä kiinni.

Taloon muuttaessaan, hän oli joutunut luopumaan koirastaan, Gallen-Kallelasta, joka oli ollut jo niin vanha, että sen virtsa oli haissut ihan pohjaan palaneelta hernekeitolta. Se oli ollut seitsemäntoistavuotias metsästyskoira, jonka korvat ainoastaan tuuli oli kyennyt pitämään pystyssä. Samanlainen kuin Gallen-Kallelan 1890-luvulla maalaamassa öljytyössä. Hän ei ollut ehtinyt oikaista edes räsymattojaan uuden kotinsa lattialle, kun Gallen-Kallela oli jo kuollut, ja turha lohduttaa, ettei se ollut

hänen syytensä. Totta kai se oli. Vanha ei kestänyt enää suuria muutoksia, eikä varsinkaan hylkäystä.

Ritan oma hiljainen elämä oli kehystetty poikkeuksellisella mölinällä. Joskus meteli oli pelkkää hälinää, mutta useimmiten nujakat, rähäkät ja kahnaukset lerpattivat siinä sivuilla kuin terveyssiteiden tarralliset siivekkeet. Seinän takana da Vincin viimeistä ehtoollista jaettiin yhä uudestaan, ja moni juhla-ateriaan osallistuva muistuttikin ulkomuodoltaan jo Jeesusta, joka tiesi tulevasta kohtalostaan.

Äänet olivat lohdullisia. Ne tulivat ihan liki, mutta pysyivät kuitenkin seinien ja ikkunoiden takana. Rita itse ei aina ollut kovin tukevasti olemassa, joten ihmisäänet pitivät hänet kiinni todellisuudeksi mielletyn rippeissä. Oma haaleus sai vähän värejä RaBan asiakkaiden kylläisistä ja suuruudenhulluista tarinoista.

Sillä, hän oli salakuuntelija. Olisi ollut ihan mahdotonta olla olematta sellainen. Alussa Rita oli yrittänyt säilyttää etäisyyden ääniin. Hän oli pyrkinyt keskittymään omiin pään sisäisiinsä, mutta niissä hallusinaatioissa ja harhoissa ei ollut koskaan mitään tuoretavaraa. Valikoimaan ei saapunut uutuuksia, ei edes maistiaisia tai kokeilukappaleita. Samasta vanhasta paskasta ei ollut enää edes lannoitteeksi.

Eikä Rita oikeasti pitänyt itseään salakuuntelijana. Ennemminkin uskottuna. Hän oli hyvä kuuntelija. Sellainen, joka oli itse hiljaa. Joskus hän jopa otti jonkun vieraan ihmisen

murheen kantaakseen, ja vaikkei asianomainen sitä voinut tietää, Rita oli varma siitä, että tämän taakka keveni.

Rita tunsí olevansa naishahmo erään melko tuntemattomaksi jääneen ruotsalaisen taidemaalarin työstä. Vuonna 1956 Gunnar Jonn asetti ruskeatukkaisen naisen istumaan lähelle aukinaisia ikkunoita. Liian kauas, jotta tämä olisi nähnyt ulos, mutta riittävän lähelle naisen kuulla kaupungin ääniä.

Keltaisten verhojen katveessa istuva nainen oli tyyni kuin seisova vesi. Ehkä se oli harhaa, ja tämä suvanto olikin täynnä miasmoja, kuoleman esileikkejä, sillä eikö rauha ollut aina pelkkää illuusiota. Rauha oli samannäköinen niin monen kanssa.

Rita tunnisti naisen kasvot. Naisella ei ollut kasvoja. Ne antoivat yhä odottaa itseään. Itseään nainen oli odottamassa. Omia kasvojaan. Mutta ei hän itseään osannut kaivata, sillä sellaiseen olisi tarvittu jotain muistiraitaa. Yhteistä kappaletta. Kaipaus tarttui tuttuun ja tunnistettuun. Sen perustuksissa oli ainakin muiston kaltaisia. Odottaminen sen sijaan oli paljon tunteettomampaa. Eniten se kai vaati kärsivällisyyttä.

Punainen juhlaheninki oli vain vaate, josta ei tiennyt, sopisiko se lopulta yhteen hänen huuliensa värin kanssa. Toisaalta, Rita ei ollut koskaan nähnyt ihmistä, jota punainen ei olisi kaunistanut.

Lauantaina Rita avasi ikkunan. Riitti, kun sitä raotti ihan vähän. Veti sitten paksut samettiverhot kiinni keltaiseksi

esiripuksi. Ikkuna oli vuosikymmenien itkuistaan juuri sopivasti turvonnut. Niin, nämä olivat hyvin luotettavia ikkunoita kaikki. Ehkä vähän yksinkertaisia, mutta ehdottoman reiluja ja uskollisia. Sellaisia, jotka eivät olleet katkeroituneet kärsimyksistään, vaan hyväksyneet kohtalonsa. Lauantaisin liikkeellä oli monenlaisia ihmisiä. Näin loppukeväästä kaikki koettivat liftata lähestyvän kesän kyytiin. Sen mukaan oli vuosi vuodelta vaikeampi ehtiä, sillä kesä ei ollut ainoa, joka oli muuttunut. Ihmiset tarvitsivat onnellisena olemiseensa nykyisin niin paljon. Irtosälää ja tilpehööriä. Pitkän kaavan mukaan vietettyjä hetkiä, jotka menivät heti pilalle, jos jokin yksityiskohta ratkesi. Selvää oli, että kaikkea tyytyväisyyttä pidettiin tyytymisenä, ja tyytyminen oli kirosana.

Viikolla baarissa kävi enemmänkin vakioasiakkaita, jotka cowboyhatuissaan surivat yhä vuoden -62 vierasvoittoa, vaikka heillä olisi ollut paljon tärkeämpiäkin asioita murehdittavanaan. Nämä vakiot vanhoivat muutoksen nimiin, mutta saivat raivokohtauksen, jos joku muu oli mennyt istumaan heidän pöytänsä, vakipöytä. Vakipöytä oli usein kapakan surkein esitys. Sen alla oli aukko helvettiin. Mutta, se oli vakipöytä, eikä sillä ollut mitään tekemistä paremmuuden kanssa.

Tämän kaiken oli Rita korvillaan nähnyt. Hänen kuulonsa oli niin harjaantunut, että hän tavoitti lepakoiden kuulemat lyhyiden aallonpituuksien korkeat ja myyrien matalat.

Ne olivat niin samanlaisia. Elämäntarinat. Rita ei osannut sanoa, oliko niissä elämää vain nimeksi. Ne olivat kuin

muuttovalmiita pakettitaloja, samat elementit vähän eri järjestyksessä vain. Joihinkin elämäntarinoihin oli lisämyyty tarroja ja pinssejä koristeiksi. Ne näyttivät irrallisilta lisäosilta. Surullisilta. Vieraiden ihmisten iskulauseilta iholla. Kaikki eivät kehdanneet kieltäytyä. Osa välitti vieraan ihmisen oletetusta mielipahasta enemmän kuin omasta itsestään.

Paljon näki tarinoita, joiden eteen joku tai jotkut olivat nähneet todella paljon vaivaa, pitäneet visusti huolta varmistaakseen huono-osaisuuden täysimittaisen periytymisen seuraavien sukupolvien käyttöön.

Joskus Rita kuunnellessaan luonnosteli sanoille kodin. Näin hän saattoi myöhemmin halutessaan jatkaa keskustelua. Kahdenkeskistä keskustelua. Kun oli ottanut jonkun kannettavakseen, tätä ei saanut enää hylätä. Hän oli oppinut läksynsä. Asiat piti saatella jonkinlaiseen loppuun asti. Perillä oli ihan oikea paikka, ja kun sinne oli saapunut, sen vain tiesi.

Olihan olemassa ihmisiäkin, jotka olivat jonkun toisen perille-paikkoja, määränpäitä, joista ei ollut enää kyytiä eteenpäin. Joku saattoi sellaisesta haluta vielä jatkaa matkaa, mutta se kertoi tuon ihmisen sisäisestä levottomuudesta. Ja, itseinhosta.

Ikkuna oli yhä auki. Keskustelu pöydissä oli sovinnasta. Kukaan ei ylittänyt yhtään rajaa, eikä astunut kenenkään varpaille. Jokainen sai puheenvuoronsa mahtumaan sille varattuun tilaan. Kuin olisi kuunnellut sarjakuvaa. Sellaistakin puhetta tarvittiin, ja sitä suurin osa maailman loppumattomasta

Kukaan ei ole mitään, vaikka
kaikki ovat kaikkea. Kaikki
menee ohi, sillä tyhjiys
on koti.

Aurinko paistaa, ja hän
on surullinen, eikä
kumpikaan haittaa.

9 789528 072201